

referentienummer**datum**

6 maart 2025

aan

Gemeente Almere

van

Antea Group

kopie**projectnummer**

0493179.100

project

TAM-IMRO omgevingsplan Nobelhorst fase 5 Almere

betreft

Gecombineerd plan- en project-mer-beoordelingsnotitie Omgevingsplan Bouwvelden 26, 28 en 29

1. Inleiding en wettelijke context mer-beoordeling

1.1 Aanleiding

In 2010 is het ontwikkelingsplan “Almere Hout Noord: Wijk voor Initiatieven” vastgesteld door de gemeenteraad. De woonwijk Nobelhorst is één van de grootste ontwikkelgebieden van Almere, gelegen in Almere Hout Noord. Aan de noordzijde van Nobelhorst ligt het bestemde bedrijventerrein Twentekant. In 2019 heeft de gemeenteraad van Almere een motie aangenomen om te onderzoeken of het bestemde bedrijventerrein, dat niet is gerealiseerd, gedeeltelijk kan worden omgezet naar woningbouw. De marktvraag naar bedrijvigheid was/is minder groot dan het aanbod. Daarnaast is er grote vraag aan woningen. Op basis van een ruimtelijke verkenning is gebleken dat dit mogelijk is, maar dat dit nader moet worden uitgewerkt in een addendum. In 2023 is dit addendum op het ontwikkelingsplan naar het college gegaan. Hierin zijn onder andere de beleidskaders voor de ontwikkeling, het woonprogramma, de ruimtelijke haalbaarheid, de ontwikkelstrategie op hoofdlijnen en het programma van eisen opgenomen. Het addendum is op 4 april 2024 door de gemeenteraad vastgesteld.

Bij vaststelling is door de gemeenteraad gestemd over drie stedenbouwkundige uitwerkingsinrichtingen voor fase 5. Dit zijn drie stedenbouwkundige vertalingen van het programma uit het addendum. Daarbij is gekozen voor uitwerkingsinrichting 2: “Dorps vloeit over in groenstedelijk”. Deze uitwerkingsinrichting is geconcretiseerd in de planontwikkeling van Nobelhorst fase 5 voor de bouwvelden 26, 28 en 29, waarvoor een TAM-IMRO omgevingsplan is opgesteld. Reden is dat de ontwikkelingen niet passen binnen het vigerende Omgevingsplan. De bouwvelden 26, 28 en 29 betreft een zelfstandige stedelijke ontwikkeling met eigen verkaveling, ontsluitingsstructuur, fasering en financiering ten opzichte van de (deels nog in procedure te brengen) overige bouwvelden. Zie onderstaande figuur voor het omgevingsplangebied voor de bouwvelden 26, 28 en 29. Hierna wordt dit TAM-IMRO omgevingsplan aangeduid als Omgevingsplan Bouwvelden 26, 28 en 29.

Figuur 1.1 Plangebied (ligging van bouwvelden 26, 28 en 29)

In de voorliggende aanmeldingsnotitie, die opgesteld is in het kader van een gecombineerde plan- en project-mer-beoordeling, is beoordeeld of de ontwikkeling uit het Omgevingsplan Bouwvelden 26, 28 en 29 aanzienlijke milieueffecten heeft. In de volgende paragraaf wordt toegelicht waarom in dit geval voor dit omgevingsplan een gecombineerde plan- en project-mer-beoordeling wordt doorlopen.

1.2 Wettelijke grondslagen project-mer-beoordeling en plan-mer-beoordeling Omgevingsplan Bouwvelden 26, 28 en 29

De milieueffectrapportage (m.e.r.) is een hulpmiddel bij het nemen van besluiten gekoppeld aan een plan of besluit, zoals een omgevingsplan of een omgevingsvergunning. De m.e.r.-procedure is bedoeld om het milieubelang volwaardig en vroegtijdig in de plan- of besluitvorming mee te nemen en mee te laten wegen. De wet- en regelgeving voor milieueffectrapportage (mer) is vastgelegd in Afdeling 16.4 van de Omgevingswet (OW) en (onder meer) hoofdstuk 11 Omgevingsbesluit (Ob). In de mer-regelgeving wordt een onderscheid gemaakt in activiteiten die project-m.e.r.-(beoordelings)plichtig zijn, dit zijn (onder meer) de activiteiten die als zodanig zijn opgenomen in Bijlage V van het Ob. Daarnaast kan er (tevens) sprake zijn van een plan-mer-(beoordelings)plicht wanneer het plan kaderstellend is voor een project-mer-(beoordelings)plichtig besluit dan wel wanneer het plan op basis van een passende beoordeling wordt vastgesteld.

1.2.1 Omgevingsplan Bouwvelden 26, 28 en 29 is project-mer-beoordelingsplichtig

Of een besluit project-mer-plichtig of project-mer-beoordelingsplichtig is, kan worden afgeleid uit Bijlage V bij het Ob, in samenhang met de artikelen 11.6 en 11.8 van het Ob. Bijlage V heeft als (kolom 1) de omschrijving van het project van de initiatiefnemer. In kolom 4 staan de besluiten genoemd waarop de project-mer-plicht of project-mer-beoordelingsplicht van toepassing is. Of er voor het besluit een project-mer-plicht of een project-mer-beoordelingsplicht geldt, volgt uit kolom 2 en kolom 3. In kolom 2 zijn de gevallen opgenomen waarvoor een

directe project-mer-plicht geldt en in kolom 3 zijn de gevallen opgenomen waarin een project-mer-beoordelingsplicht geldt.

De ontwikkeling uit het Omgevingsplan bouwvelden 26, 28 en 29 bestaat uit woningen en maatschappelijke voorzieningen, met de daarbij voorziene infrastructuur, parkeerplaatsen en overige (groen)voorzieningen. De bouwvelden 26, 28 en 29 betreft een zelfstandige stedelijke ontwikkeling met eigen verkaveling, ontsluitingsstructuur, fasering en financiering, ten opzichte van de (deels nog in procedure te brengen) overige bouwvelden. De uit het Omgevingsplan bouwvelden 26, 28 en 29 valt daarom onder de categorie “J11 Stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra en de aanleg van parkeerterreinen” uit Bijlage V Ob. In kolom 2 zijn geen gevallen opgenomen, waardoor geen sprake is van een directe project-mer-plicht. In kolom 3 wordt vermeld dat als project-mer-beoordelingsplichtig geval is aangewezen de aanleg, wijziging of uitbreiding (van een stedelijk ontwikkelingsproject. Het omgevingsplan (zo volgt uit kolom 4) betreft het project-mer-beoordelingsplichtige besluit. Dit betekent dat pas als uit de project-mer-beoordeling volgt dat de ontwikkelingen uit Omgevingsplan Bouwvelden 26, 28 en aanzienlijke milieueffecten hebben, bij de voorbereiding van dit omgevingsplan een project-MER moet worden gemaakt.

Conclusie: nu de ontwikkelingen uit het Omgevingsplan Bouwvelden 26, 28 en 29 zien op de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject is dit omgevingsplan project-mer-beoordelingsplichtig.

1.2.2 Stikstofuitspraak 18 december 2024

Er wordt voor de vaststelling van het Omgevingsplan Bouwvelden 26, 28 en 29 intern gesaldeerd met de beëindiging van bemesting van agrarische percelen binnen de plangebieden. Het idee was om met toepassing van intern salderen voor wat betreft het aspect stikstof te volstaan met een voortoets, waarin wordt geconcludeerd dat op voorhand kan worden uitgesloten dat het plan significante stikstofgevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied.

Met de Rendac- en Amercentrale-uitspraken van 18 december 2024 ¹ heeft de Afdeling echter de jurisprudentiële lijn over intern salderen in de projecttoets gewijzigd. De Afdeling oordeelt – kort samengevat – dat (met terugwerkende kracht) interne saldering een mitigerende maatregel betreft, waar in de voortoets voor het bepalen of een natuurvergunning nodig is geen rekening mag worden gehouden.

Hoewel de Afdeling in de 18 december-uitspraken niet ingaat op de plantoets, is de verwachting dat de uitspraken van 18 december 2024 ook voor de plantoets gevolgen hebben en dat intern salderen gekwalificeerd gaat worden als een mitigerende salderingsmaatregel. Voor de vaststelling van Omgevingsplan Bouwvelden 26, 28 en 29 betekent dit concreet dat:

- De interne salderingsmaatregel zekerheidshalve wordt aangemerkt als mitigerende maatregel;
- De toepassing van deze mitigerende maatregel ervoor zorgdraagt dat het omgevingsplan wordt vastgesteld op basis van een passende beoordeling;
- De onderbouwing van de toepassing van interne saldering wordt aangevuld met een additionaliteitstoets, waarin onderbouwd wordt dat en waarom de beëindiging van bemesting niet al nodig is in het kader van instandhouding en/of herstel van het betreffende Natura 2000-gebied. Naardermeer waarop de woningbouwontwikkelingen sec (zonder interne saldering) stikstofgevolgen heeft.

Zekerheidshalve is dan ook gelet op de 18 december uitspraken door Tauw de ‘Passende Beoordeling Nobelhorst Fase 5 Bouwveld 26, 28 en 29’ opgesteld. Daarin is geconcludeerd:

“Voor de beoogde ontwikkeling uit het TAM/IMRO omgevingsplan dat voorziet Nobelhorst Fase 5 (bouwveld 26, 28 en 29) zijn stikstofberekeningen verricht. Er zijn twee berekeningen uitgevoerd: zowel voor de combinatie van de aanlegfase en gebruiksfase in het vastgestelde maatgevende jaar 2028, als een stikstofberekening voor de uiteindelijke beoogde gebruikssituatie na realisatie van het volledige plan.

In de stikstofberekeningen is intern gesaldeerd met de beëindiging van de bemesting op 6,2 ha agrarische gronden gelegen in het plangebied. Geconcludeerd is dat het additionaliteitsvereiste niet in de weg staat

¹ (ECLI:NL:RVS:2024:4923 (Rendac) en ECLI:NL:RVS:2024:4909 (Amercentrale))

om dit gebruik dat onderdeel uitmaakt van de referentiesituatie als interne salderingsmaatregel in de passende beoordeling te betrekken.

Uit de stikstofberekeningen volgt dat per saldo geen sprake is van een toename in stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitats in omliggende Natura 2000-gebieden (de berekende stikstofdepositie is op geen enkel relevant hexagoon hoger dan 0,00 mol/ha/jaar. Uitgesloten is dan ook dat de natuurlijke kenmerken van deze Natura 2000-gebieden door het plan worden aangetast. Het plan kan in overeenstemming met het gebiedsbeschermingsrecht (artikel 10.24 lid 1 Bkl) worden vastgesteld.”

1.2.3 Omgevingsplan Bouwvelden 26, 28 en 29 is plan-mer-(beoordelings)plichtig

Omdat een interne salderingsmaatregel bij een plan sinds de uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 18 december 2024 naar verwachting aangemerkt moet worden als mitigerende maatregel die niet in de voortoets, maar in de passende beoordeling moet worden toegepast, is zekerheidshalve voor het bestemmingsplan een passende beoordeling als bedoeld in artikel 16.53c lid 1 Ow opgesteld (zie paragraaf 1.2.2). Om die reden is het Omgevingsplan Bouwvelden 26, 28 en 29 op grond van artikel 16.36 lid 2 Ow jo. artikel 11.1 Ob plan-mer-(beoordelings)plichtig.

Dit betekent echter niet altijd dat een plan-mer moet worden doorlopen. Van een directe plan-mer-plicht is namelijk géén sprake wanneer een (succesvol) beroep kan worden gedaan op de uitzonderingen zoals neergelegd in artikel 16.36 lid 3 van de Ow. Wanneer de in artikel 16.36 lid 3 neergelegde uitzonderingssituaties aan de orde zijn, kan in eerste instantie volstaan worden met een plan-mer-beoordeling. Alleen wanneer uit die plan-mer-beoordeling vervolgens volgt dat de ontwikkeling aanzienlijke milieueffecten kan hebben, moet ook een plan-MER worden opgesteld.

In artikel 16.36 lid 3 van de Ow worden twee situaties genoemd waarin – in ieder geval in eerste instantie - met een plan-mer-beoordeling kan worden volstaan. De eerste situatie is wanneer sprake is van een plan of programma dat het gebruik bepaalt van ‘kleine gebieden op lokaal niveau’. De tweede situatie is als er sprake is van ‘kleine wijzigingen van het plan of programma’.

Voor het omgevingsplan is de uitzondering voor het gebruik van ‘kleine gebieden op lokaal niveau’ relevant. In artikel 11.6 lid 3 van het Omgevingsbesluit (hierna: ‘Ob’) zijn nadere regels gesteld over deze uitzondering. Dit artikel luidt als volgt: “3 Een beoordeling of sprake is van aanzienlijke milieueffecten van een plan of programma als bedoeld in artikel 16.36, derde lid, van de wet dat het gebruik bepaalt van kleine gebieden op lokaal niveau vindt alleen plaats als:

- a. Voor dat plan of programma een bestuursorgaan van een gemeente het bevoegd gezag is; en
- b. De omvang van dat gebied in verhouding tot het totale grondgebied van de gemeente klein is.”

Uit dit artikel volgt dat het moet gaan om een gebied dat qua omvang in verhouding tot het totale grondgebied van de gemeente klein is. Hierover is al de nodige rechtspraak (Afdeling in een uitspraak van 21 december 2022 (ECLI:NL:RVS:2022:3910)). Deze uitspraak maakt duidelijk dat volgens de Afdeling in ieder geval sprake is van een ‘klein gebied’ indien het plan betrekking heeft op een grondgebied van ongeveer 1% van de betrokken gemeente. De wijziging van het Omgevingsplan Bouwvelden 26, 28 en 29 betreft een gebied dat veel minder groot is dan 1% van het gemeentelijke grondgebied van Almere. Dit betekent dat de wijziging van het omgevingsplan betrekking heeft op het gebruik van een ‘klein gebied op lokaal niveau’ en dat in eerste instantie kan worden volstaan met een plan-mer-beoordeling.

Oppervlak gemeentelijk grondgebied Almere ²	Oppervlak plangebied Omgevingsplan Bouwvelden 26, 28 en 29
100%: 248 km ² / 248.000.000 m ²	128.695 m ²
1%: 2,48 km ² / 2.480.000 m ²	0,05 %

² 31 januari 2023, Bron: CBS

Conclusie: nu het Omgevingsplan Bouwvelden 26, 28 en 29 wordt vastgesteld op basis van een passende beoordeling, waarbij sprake is van een lokaal plan dat het gebruik bepaalt van een klein gebied op lokaal niveau is het omgevingsplan plan-mer-beoordelingsplichtig.

1.2.4 Procedure plan- en project-mer-beoordelingsplicht

In de Omgevingswet is de procedure voor de project-mer-beoordeling beschreven. Voor een project waarbij een mer-beoordeling aan de orde is, zal door de initiatiefnemer een meldnotitie opgesteld moeten worden (artikel 16.45 Ow. Na het indienen van de meldingsnotitie dient het bevoegd gezag (in dit geval de raad die het project-mer-beoordelingsplichtige besluit – het Omgevingsplan Bouwvelden 26, 28 en 29 - neemt) een expliciet mer-beoordelingsbesluit te nemen (dat volgt uit artikel 11.11 Ob en de mer-richtlijn). Het resultaat van de beoordeling wordt opgenomen in het ontwerp van het besluit, nu voor het omgevingsplan toepassing wordt gegeven aan afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (artikel 11.11 lid 2 van het Ob).

Voor de plan-mer-beoordeling geldt dat daarvan de bevindingen in de toelichting bij het bestemmingsplan moeten worden opgenomen. Een expliciet en separaat plan-mer-beoordelingsbesluit is niet nodig (maar mag wel), in tegenstelling tot een project-mer-beoordelingsbesluit. Daarnaast gelden er enkele aanvullende procedurele verplichtingen genoemd in artikel 16.36 lid 5 Ow. Enkele instanties moeten worden geraadpleegd (wettelijke adviseurs en de Minister van IenW, de Minister voor Natuur en Stikstof en de Minister van OCenW (of in plaats van de betrokken minister een door hem aangewezen bestuursorgaan).

Gelet op de inhoudelijke en procedurele samenhang tussen de plan- en project-mer-beoordeling (zie hierna) wordt verzocht om op basis van deze meldnotitie een gecombineerd project- en plan-mer-beoordelingsbesluit te nemen, waarvan de resultaten worden opgenomen in de plantoelichting.

1.2.5 Inhoud en doel van de plan- en project-mer-beoordeling

In de plan-mer-beoordeling moet voor het oordeel of het Omgevingsplan Bouwvelden 26, 28 en 29 aanzienlijke milieueffecten heeft, rekening gehouden worden met de criteria van bijlage II bij de smb-richtlijn. Dit volgt uit artikel 16.36 lid 5 Omgevingswet. In de project-mer-beoordeling moet getoetst worden aan de relevante criteria uit bijlage III van de mer-richtlijn (zie 16.43 lid 3 Omgevingswet).

Uit vaste rechtspraak volgt echter dat de criteria uit bijlage II bij de smb-richtlijn bij een lokaal plan dat het gebruik bepaalt van kleine gebieden vergelijkbaar zijn met de criteria uit bijlage III bij de mer-richtlijn. Zie expliciet ABRS 19 mei 2021, ECLI:NL:RVS:2021:1054 (Texel), r.o. 15.11 en ABRS 29 december 2010, ECLI:NL:RVS:2010:BO9187. Qua inhoud is een plan-mer-beoordeling dan ook niets anders dan de uit te voeren project-mer-beoordeling. Dit betekent dat wanneer uit een toetsing aan en na een integrale afweging van de criteria uit bijlage III van de mer-richtlijn volgt dat er geen belangrijke milieueffecten optreden, er geen project-mer, maar ook geen plan-mer hoeft te worden doorlopen.

Inhoudelijk wordt voor de vraag of aanzienlijke milieueffecten optreden, in het vervolg van deze m.e.r.-beoordeling dan ook getoetst aan- en vindt er een integrale afweging plaats aan de hand van de relevante criteria uit bijlage III bij de mer-richtlijn (richtlijn 2011/92/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (PbEU 2012, L 26)). Die benoemt drie hoofdthema's met bijbehorende subcriteria, welke in het vervolg van deze gecombineerde plan- en project-mer-beoordeling afzonderlijk van elkaar worden behandeld:

- Kenmerken van het project: omvang van het project, cumulatie met andere projecten, gebruik van natuurlijke hulpbronnen, productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder en risico op ongevallen;
- plaats van het project: bestaand gebruik van de locatie, natuurlijke hulpbronnen en opnamevermogen/gevoeligheid van het milieu;
- kenmerken van het potentiële effect: bereik, grensoverschrijdend karakter, orde van grootte en complexiteit, waarschijnlijkheid en duur, frequentie en omkeerbaarheid van het effect.

Als wordt beslist dat geen milieueffectrapport moet worden gemaakt, dient een beschrijving te worden verstrekt van de kenmerken van het voorgenomen project en van de voorgenomen maatregelen om mogelijk aanzienlijke milieueffecten te vermijden of te voorkomen en het moment waarop die maatregelen moeten zijn gerealiseerd.

2. Onderzoek en resultaten

2.1 Kenmerken van het project

Aard en omvang activiteit	Fase 5, bouwvelden 26, 28 en 29, is een zelfstandige stedelijke ontwikkeling met eigen verkaveling, ontsluitingsstructuur, fasering en financiering. Het voorlopig programma dat het Omgevingsplan Bouwvelden 26, 28 en 29 mogelijk maakt bestaat uit 580 woningen en maatschappelijke voorzieningen waarvan: • 4.800 m2 bvo aan onderwijsvoorzieningen: basisonderwijs, kinderopvang en buitenschoolse opvang; • 2.700 m2 bvo aan geclusterde woonzorgvoorzieningen en beschermde woonlocaties. Daarnaast is er ruimte voor onder meer bijbehorende infrastructuur en waterberging. Binnen de systematiek van mer gaat het om activiteiten met een beperkte impact.
Cumulatie	Met het omgevingsplan zijn cumulatieve effecten niet bij voorbaat uit te sluiten. In het vigerende bestemmingsplan Almere Hout Noord is echter voor Nobelhorst al ruimte gemaakt voor circa 4.300 woningen en een breed scala aan werk- en bedrijfsruimten, en bijbehorende voorzieningen zoals scholen, winkels, sport en gezondheidszorg. In bestemmingsplan Almere Hout Noord zijn verschillende effecten, waaronder cumulatie gelet op inpassing stedenbouw, en bijvoorbeeld ook verkeer reeds afgewogen. De oorsprong van de ontsluitingsstructuur ligt dan ook in het bestemmingsplan Almere Hout Noord uit 2014. Destijds werd al geconstateerd dat in het hoogste verkeersscenario voor 2030 (met een maximale detailhandelszone en regulier programma Nobelhorst/Twentsekant en volledige ontwikkeling Oosterwold) het verkeer met deze structuur voldoende afgewikkeld kon worden richting de A6. Mede op basis van dit bestemmingsplan is deze ontsluiting grotendeels tot stand gekomen. Voor het omgevingsplan is de beoogde ontsluiting nog steeds toereikend om de verkeersgeneratie veilig en soepel af te wikkelen. Voorliggende ontwikkeling is in zoverre geen nieuwe ontwikkeling, maar een wijziging van bestaande ontwikkelruimte van werken naar wonen en bovendien relatief beperkt in omvang in vergelijking met de totale ontwikkeling van Almere Hout Noord. Uiteraard is het omgevingsplan wel opnieuw op (onder meer) verkeerskundige effecten onderzocht. Door middel van het verkeersmodel van de gemeente Almere (nr. '2040_Denkersdreef_Auto_V19'). In dit verkeersmodel zijn ook de overige ontwikkelingen van Almere Hout Noord en overige relevante autonome ontwikkelingen meegenomen. Dit betekent dat in de effectbeoordeling van de relevante onderzoeken (verkeer, maar bijvoorbeeld ook geluid), rekening is gehouden met cumulatie. Relevante cumulatieve effecten zijn gelet op de verrichte onderzoeken uitgesloten (zie ook de te toetsen milieuaspecten in paragraaf 2.3 van deze notitie).
Natuurlijke hulpbronnen	De ontwikkeling van de voorziene activiteiten legt geen bijzonder beslag op natuurlijke hulpbronnen. Er is sprake van een ruimtebeslag. Tijdens de bouwwerkzaamheden is grondverzet nodig. Tijdens de gebruiksfase zal onder andere elektriciteit en water nodig zijn. Tijdens de aanlegfase kan als gevolg van het bouwverkeer en de werkzaamheden op de bouwplaats mogelijk een (tijdelijke) verslechtering van de lokale luchtkwaliteit optreden en kan er bouwlawaai optreden. Dit is echter tijdelijk van aard.

Productie van afvalstoffen	Het planvoornemen bestaat uit de ontwikkeling van woningbouw en maatschappelijke functies. Daarbij komt bouwafval vrij. Het (bouw)afval wordt volgens de geldende regels afgevoerd tijdens zowel de bouw- als gebruiksfase.
Risico op ongevallen	Het voornemen bevat geen risicovolle activiteiten. Eventuele toenames van veiligheidsrisico's zijn opgenomen in paragraaf 2.3 van deze notitie.
Verontreinigingen	Er is geen sprake van een verontreiniging in de huidige situatie, noch leidt het voorgenomen gebruik tot verontreinigingen.
Te verwachten hinder	Eventuele hinder wordt toegelicht onder de te toetsen milieuaspecten in paragraaf 2.3 van deze notitie.

2.2 Plaats van het project

Bestaand gebruik	Het plangebied is agrarisch in gebruik, in overeenstemming met het overgangsrecht opgenomen in het vigerende bestemmingsplan, wordt bemest en is onbebouwd. Het plangebied is gelegen tussen bestaande bebouwing in Nobelhorst en de A6. Aan de gronden binnen het plangebied is de bestemming "Bedrijventerrein – uit te werken" toegekend. Het volledig beoogde programma en bouwplan is strijdig met het vigerende (tijdelijke) omgevingsplan.
Gevoeligheid van het milieu	Er zijn geen wezenlijke gevoelheden op voorhand. Belangrijk vanuit milieuperspectief zijn omliggende Natura 2000-gebieden. Deze zijn gevoelig voor verslechtering door stikstofdepositie. De Natura 2000-gebieden waarin kwalificerende stikstofgevoelige habitats zijn gelegen, bevinden zich op zeer ruime afstand. De meest nabije stikstofgevoelige habitats of leefgebieden van soorten zijn gelegen op 11,9 km van het plangebied in Natura 2000-gebied Naardermeer. Andere natuurgebieden zoals de Oostvaardersplassen zijn dichterbij gelegen, maar niet stikstofgevoelig.

Planlocatie en omliggende Natura 2000-gebieden (groen / blauw) en stikstofgevoelige habitats en leefgebieden (licht en donkerpaars)

De plaats van het plan en omvang van het plangebied rechtvaardigt geen MER.

2.3 Kenmerken van het potentiële effect

Verkeer en parkeren

Verkeer

Op dit moment bevinden zich geen woningen, bedrijven of andere functies in het plangebied met een verkeersaantrekkende werking. Om deze reden is in de huidige situatie de verkeersgeneratie 0 motorvoertuigbewegingen (mvt) per werkdag. In de toekomstige ontwikkeling is er sprake van een verkeersgeneratie van 4.372 motorvoertuigen per werkdag.

Parkeren

Op basis van de parkeernormen van de gemeente Almere zijn voor de ontwikkeling van de 580 woningen en het maatschappelijk programma in eerste instantie 856 parkeerplaatsen voor auto's nodig. Gelet op de omvang van de aanduiding, waarbinnen parkeren mogelijk wordt gemaakt is het aannemelijk dat in de aanleg (en instandhouding) van voldoende parkeerplaatsen kan worden voorzien. De uitvoerbaarheid van het plan voor wat betreft het aspect parkeren is hiermee aangetoond.

Verkeersafwikkeling

De verkeersgeneratie bedraagt 4.372 motorvoertuigen per werkdag op basis van het verkeersmodel van de gemeente Almere (nr. '2040_Denkersdreef_Auto_V19'). Voor dit omgevingsplan is de beoogde ontsluiting toereikend om deze verkeersgeneratie veilig en soepel af te wikkelen. De ontsluitingsstructuur is recentelijk in verschillende varianten van het verkeersmodel (nr. '2040_Denkersdreef_Auto_V1 t/m V19') doorgerekend mede ten

	behoefte van het ontwikkelingsplan. Dit heeft onder meer geleid tot keuzes voor verkeerslichten of een rotonde. Het plan voorziet in voldoende openbaar vervoer en fietsverbindingen als alternatief voor de auto op de kortere afstanden (binnen Almere). Op basis van het bovenstaande kan geconcludeerd worden dat negatieve effecten zijn uitgesloten.
Externe veiligheid	Het plangebied (bouwveld 28 en 29) ligt deels binnen het gifwolkaandachtsgebied van de snelweg A6. Dit aandachtsgebied moet nog worden vastgesteld, dit vindt naar verwachting plaats in 2025. Conform artikel 5.15 van het Bkl dient het bevoegd gezag in het omgevingsplan te beschouwen hoe groepen mensen beschermd worden en of deze bescherming afdoende is. Met de Omgevingswet, is een handmatig afschakelbare mechanische ventilatie, een verplichte maatregel op grond van artikel 4.124, lid 4 van het besluit bouwwerken leefomgeving. Deze maatregel is ook effectief voor het scenario brand in de omgeving. Het advies is om de scenario's gifwolk van de A6 en brand in de omgeving, en bijbehorend handelingsperspectief (ramen en deuren sluiten, mechanische ventilatie afschakelen en binnen blijven) op te nemen in een instructiekaart die in elke woning aanwezig is. De bereikbaarheid voor de hulpverleningsdiensten, de bluswatervoorzieningen en de opstelplaatsen voor brandweervoertuigen, dienen conform de artikelen 22.13 tot en met 22.15 van de planregels van het omgevingsplan gemeente Almere, te worden uitgevoerd. In de beschouwing externe veiligheid bij het omgevingsplan zijn elementen aangedragen ter beschouwing van het beschermingsniveau van groepen personen (artikel 5.15 Bkl). Het bevoegd gezag kan deze elementen betrekken bij de besluitvorming omtrent de ruimtelijke ontwikkeling. Op basis van het voorgaande zijn aanzienlijke milieueffecten voor het aspect externe veiligheid uitgesloten.
Geluid	Belangrijke bronnen van geluid voor het plangebied zijn: • Buitenstedelijke wegen zoals snelweg A6 en de A27; • Binnenstedelijke wegen, interne wegen in Nobelhorst, zoals de J.H. van 't Hofflaan, Marie Curielaan en Grote Denkersdreef; • Toekomstig aan te leggen Stichtse Lijn aan de rand van Nobelhorst op de overgang met Oosterwold. Uit akoestisch onderzoek bij het omgevingsplan blijkt dat niet overal voldaan kan worden aan de standaardwaarde en dat er potentieel effecten kunnen optreden. Ten behoeve van een nadere toetsing aan de niet evidente onuitvoerbaarheid is in de regels een voorwaardelijke verplichting opgenomen. Dit artikel bepaalt dat het in gebruik nemen van geluidgevoelige gebouwen alleen is toegestaan indien wordt voldaan aan de standaardwaarde conform art. 5.78t Bkl. Als niet kan worden voldaan dient te worden afgeweken van deze standaardwaarde. Het afwijken van deze standaardwaarde en daarmee het verkrijgen van een omgevingsvergunning, kan alleen als wordt voldaan aan paragraaf 5.1.4.2a.5 Bkl, alsmede de eisen zoals opgenomen in de geluidregeling welke onderdeel uitmaken van de planregels. Deze geluidregeling is bedoeld om flexibiliteit in het plan te houden en stelt dat hoe hoger de geluidsbelasting, hoe meer extra akoestisch onderzoek nodig is om te komen tot een acceptabele leefomgeving. Op basis van het akoestisch onderzoek zijn effecten op voorhand niet uit te sluiten, maar voorziet de voorwaardelijke verplichting in die gevallen in aanvullend onderzoek om te

	komen tot een acceptabele leefomgeving. Daarmee zijn aanzienlijke milieueffecten in het omgevingsplan uitgesloten.
Ecologie	Er is een Natuurtoets uitgevoerd. Ecologie vormt geen belemmering voor het planvoornemen met in acht name van de zorgplicht en aanvullende onderzoeken en/of maatregelen ten aanzien van de volgende soorten: bever, rugstreeppad, algemene broedvogels en vleermuizen. Er is geen sprake van effecten op gebieden (Natura 2000, NNN en/of beschermde houtopstanden). Voor wat betreft stikstof volgt uit de passende beoordeling (zie paragraaf 1.2.2) het volgende. In de stikstofberekeningen is intern gesaldeerd met de beëindiging van de bemesting op 6,2 ha agrarische gronden gelegen in het plangebied. Uit de passende beoordeling volgt dat per saldo geen sprake is van een toename in stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitats in omliggende Natura 2000-gebieden. De berekende stikstofdepositie is op geen enkel relevant hexagoon hoger dan 0,00 mol/ha/jaar. Uitgesloten is dan ook dat de natuurlijke kenmerken van deze Natura 2000-gebieden door het omgevingsplan worden aangetast. Er is geen sprake van een aanzienlijk milieueffect.
Luchtkwaliteit	De maximale bijdrage van de ontwikkeling aan de luchtkwaliteit bedraagt 1,08 µg/m³ NO₂ en 0,39 µg/m³ PM₁₀. Dit is geen aanzienlijk milieueffect.
Bodemkwaliteit	Het woongebied voor geheel fase 5 kent de bodemfunctie 'Industrie'. De Bodematlas van de Provincie Flevoland laat zien dat het woongebied fase 5 eerder is onderzocht op bodemverontreiniging. Het gebied is aangewezen als niet ernstig, licht tot matig verontreinigd. Uit vooronderzoek blijkt dat de deelgebieden 26, 28 en 29 onverdacht zijn. Op basis hiervan zijn aanzienlijke milieueffecten voor het aspect bodemkwaliteit uitgesloten.
Archeologie	Voor het plangebied geldt geen dubbelbestemming waarde Archeologie. Op de archeologische beleidskaart Almere is te zien dat het gehele plangebied archeologievrij is (vrijgesteld). Op basis hiervan zijn aanzienlijke milieueffecten voor archeologie uitgesloten.
Cultuurhistorie en erfgoed	Na raadpleging van de Almeerse Cultuurhistorische waardenkaart blijkt dat het plangebied niet in een Post 65 wijk ligt. Voorafgaand aan een ruimtelijke ontwikkeling moet in een Post 65 wijk eerst een cultuurhistorische analyse worden gemaakt. In Nobelhorst hoeft dit niet te gebeuren. In Nobelhorst zijn geen iconen, monumenten of zichtlijnen aanwezig. Op basis van bovenstaande zijn aanzienlijke milieueffecten uitgesloten voor het aspect cultuurhistorie en erfgoed.
Kabels en leidingen	Met voorliggend plan wordt er voldoende afstand bewaard tussen de bebouwing en de toekomstige leidingenstraat. Daarmee zijn aanzienlijke milieueffecten uitgesloten voor het aspect kabels en leidingen.
Ontploffbare oorlogsresten	Het gebied is verdacht en het protocol toevalsvondsten is van toepassing. Met in acht name van het protocol vormen OO geen belemmering voor het planvoornemen. Nader onderzoek is niet noodzakelijk. In de loop van 2025 wordt het beleid geactualiseerd en naar verwachting wordt het plangebied dan als onverdacht geclassificeerd. Op basis van bovenstaande zijn milieueffecten uitgesloten voor het aspect ontploffbare oorlogsresten.
Water	Uit de toetsing van het waterbelang volgt dat het watersysteem met ontwerpplannen voldoet aan de eisen van het waterschap waarbij het opgehoogde stedelijk gebied maaiveld, waaronder wegen, niet wordt geïnundeerd. Door de lage ligging van het bestaande bos kan hier plaatselijk wel inundatie optreden. De toetsing voor heel Nobelhorst inclusief fase 5 is

in het volgend rapport terug te vinden: Waterhuishoudkundig plan, Almere Nobelhorst Fase 4, Twentse Kant en Zuid – Update 2023. Dit rapport is onderdeel van de motivering van het TAM-omgevingsplan. Compensatie vindt plaats door het graven van extra open water (ca. 8%) en het incidenteel overstroom van het Beverbos.

Het gebied moet volgens Klimaatbestendige Nieuwbouw: Basisveiligheidsniveau klimaatbestendige nieuwbouw 3.0 (Metropoolregio Amsterdam, 2021) tevens zo worden ingericht dat bij grotere neerslag (70 mm in een uur) het regenwater via het maaiveld zonder schade richting het oppervlaktewater of laagten kan stromen. Dus zonder schade in en aan gebouwen, infrastructuur en voorzieningen. ater woningen binnenstroomt.

De opgave voor waterberging (8%) komend uit het waterplan is geborgd in de regels van dit omgevingsplan. Dit betekent dat binnen 12 maanden na oplevering van alle ontwikkelingen die het omgevingsplan mogelijk maakt voldoende regenwaterberging in het gebied aanwezig is zodat aan de eerder genoemde normen van gemeente Almere en Waterschap wordt voldaan. Daarmee zijn aanzienlijke milieueffecten uitgesloten voor het aspect water.

3. Conclusie

Uit een integrale beoordeling van de milieueffecten gelet op het voorliggende plan en de selectiecriteria uit bijlage III m.e.r.-richtlijn (in onderlinge samenhang beschouwd) wordt geconcludeerd dat het Omgevingsplan Bouwvelden 26, 28 en 29 niet leidt tot aanzienlijke milieueffecten. Het opstellen van een project-milieueffectrapportage is daardoor niet noodzakelijk. Dit betekent ook dat nu sprake is van een lokaal plan dat het gebruik bepaalt van kleine gebieden, er vanwege de criteria uit bijlage II bij de smb-richtlijn er eveneens geen sprake is van aanzienlijke milieueffecten. Ook een plan-milieueffectrapportage is niet aan de orde.

Op basis van alle informatie uit deze notitie neemt het bevoegd gezag (de raad van de gemeente Almere) na de te verrichten integrale beoordeling aan de relevante selectiecriteria een gecombineerd plan- en project- m.e.r.-beoordelingsbesluit. In dat besluit wordt besloten of inderdaad een volledige project- en/of plan-m.e.r.-procedure gelet op al het voorgaande niet nodig is. Het besluit wordt gepubliceerd en het bevoegd gezag neemt het resultaat van de beoordeling met de bijbehorende motivering op in het Omgevingsplan Bouwvelden 26, 28 en 29.

Datum PM
22 mei en 5 juni 2025
Raadsnummer
25104

Onderwerp

Mer-beoordelingsbesluiten TAM-omgevingsplan H22A Fase 5 Nobelhorst

Beleidsveld

Omgevingsplan

Portefeuillehouder

P.J.G. Tang

Steller

/ Afdeling Stedelijk beleid

Fatale termijn

[n.v.t.]

Voorgesteld raadsbesluit

1. Een gecombineerd plan- en project beoordelingsbesluit te nemen op basis van de gecombineerde plan-en project-mer-beoordelingsnotitie Omgevingsplan Bouwvelden 26, 28 en 29.

Inleiding en bestuurlijke context

Op 4 april 2024 heeft de raad het tweede addendum op het Ontwikkelingsplan ‘Almere Hout Noord: Wijk voor Initiatieven (2010)’ (hierna: het Ontwikkelingsplan) (RV-24008) vastgesteld. Hiermee heeft de raad ingestemd met de uitgangspunten voor de ontwikkeling van Nobelhorst fase 5.

De kern van deze ontwikkeling is de transformatie van een deel van het bedrijventerrein Twentse kant naar de woonwijk Nobelhorst fase 5. Het Ontwikkelingsplan voorziet in de bouw van 1.500 woningen met een gevarieerd woningaanbod (35% sociaal, 40% betaalbaar en 25% vrije sector), evenals een basisschool, een woon-zorgvoorziening, een beschermd wonen-complex, een multifunctionele accommodatie en een cluster van commerciële voorzieningen.

Dit voorstel richt zich niet op de volledige ontwikkeling van Nobelhorst fase 5, maar specifiek op een deel aan de westzijde van het plangebied.

Voorstel aan de raad

Na de vaststelling van het Ontwikkelingsplan is ervoor gekozen om drie van de zeven bouwvelden, bouwvelden 26, 28 en 29, juridisch mogelijk te maken met behulp van de Tijdelijke Alternatieve Maatregel (TAM). TAM biedt gemeenten de mogelijkheid om het omgevingsplan te wijzigen wanneer dit technisch nog niet volgens de nieuwe standaarden kan. Hiermee wordt vertraging in gebiedsontwikkelingen bij de invoering van de Omgevingswet voorkomen.

De inzet van TAM was aanvankelijk toegestaan tot 31 december 2024, inmiddels is de termijn verlengd tot 31 december 2025. Omdat het zowel realistisch als haalbaar wordt geacht om deze drie bouwvelden, binnen deze termijn, met TAM te ontwikkelen, is deze maatregel ingezet om de voortgang van fase 5 te waarborgen.

Er is bewust gekozen voor de ontwikkeling van deze drie bouwvelden, omdat hier een groot aantal sociale en betaalbare woningen wordt gerealiseerd. Zo wordt met voorrang bijgedragen aan de woningbouwopgave binnen Almere. Het programma binnen deze drie bouwvelden omvat de realisatie van 580 woningen (waarvan ruim 200 sociaal) en maatschappelijke voorzieningen waarvan:

- 4.800 m² bvo aan onderwijsvoorzieningen: basisonderwijs, kinderopvang en buitenschoolse opvang;
- 2.700 m² bvo aan een geclusterde woonzorgvoorziening en een beschermde woonlocatie.

De raad wordt met dit voorstel gevraagd om een gecombineerd plan- en project-mer-beoordelingsbesluit te nemen. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is de raad bevoegd om het plan- en project-mer-beoordelingsbesluit te nemen, in tegenstelling tot de oude wetgeving, waarin deze bevoegdheid bij het college lag.

Beoogd effect

Het juridisch-planologisch mogelijk maken van een deel van de ontwikkelingen zoals voorzien in het Ontwikkelingsplan Almere Hout Noord: Wijk voor Initiatieven (2010). Dit betreft de ontwikkeling van drie bouwvelden (26, 28 en 29) binnen het plangebied Nobelhorst fase 5, waarin de bouw van woningen en maatschappelijke voorzieningen mogelijk wordt gemaakt.

Toelichting en argumenten

1.1 Op basis van de gecombineerde plan- en project mer-beoordelingsnotitie wordt geconcludeerd dat er geen zodanige belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn te verwachten, dat een nadere analyse in een MER-rapport noodzakelijk is.

Uit de integrale beoordeling van de milieueffecten wordt geconcludeerd dat deze wijziging van het omgevingsplan niet leidt tot aanzienlijke milieueffecten. Het opstellen van een project-milieueffectrapportage is daardoor niet noodzakelijk. Dit betekent ook dat nu sprake is van een lokaal plan dat het gebruik bepaalt van kleine gebieden en er ook geen sprake is van aanzienlijke milieueffecten. Daarom is ook een plan-milieueffectrapportage niet aan de orde.

Voorstel aan de raad

1.2 In de gecombineerde plan- en project-m.e.r.-beoordelingsnotitie is rekening gehouden met de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State over intern salderen, hierdoor is er minder risico op vertraging of op vernietiging van het plan door de Raad van State van het TAM-omgevingsplan.

Er wordt voor de vaststelling van het Omgevingsplan Bouwvelden 26, 28 en 29 intern gesaldeerd met de beëindiging van bemesting van agrarische percelen binnen de plangebieden.

Met de Rendac-en Amercentrale-uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak van Raad van State (hierna ‘Afdeling’) van 18 december 2024¹ (hierna ‘december-uitspraken’) heeft de Afdeling de jurisprudentiële lijn over intern salderen in de projecttoets gewijzigd. De Afdeling heeft geoordeeld dat interne saldering een mitigerende maatregel is. Dit betekent dat hier in de voortoets – de toets waarin wordt bepaald of een natuurvergunning nodig is – geen rekening meer mee mag worden gehouden. Deze wijziging geldt met terugwerkende kracht.

Hoewel de Afdeling in de december-uitspraken niet ingaat op de plantoets, is de verwachting dat deze uitspraken ook voor de plantoets gevolgen hebben. Voor deze wijziging van het omgevingsplan (TAM-omgevingsplan H22a Fase 5 Nobelhorst) betekent dit dat de interne salderingsmaatregelen die hier worden toegepast, in lijn met de december-uitspraken, niet meer in de voortoets worden betrokken maar zekerheidshalve is overgeheveld naar een passende beoordeling. Door deze werkwijze in dit plan te hanteren, wordt aangesloten bij de meest recente jurisprudentie en wordt het risico op vertraging of vernietiging van het plan door de Raad van State verminderd.

Uit de passende beoordeling volgt dat per saldo geen sprake is van een toename in stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitats in omliggende Natura 2000-gebieden. Het plan kan in overeenstemming met het gebiedsbeschermingsrecht (artikel 10.24 lid 1 Bkl) worden vastgesteld.

1.3 Het is efficiënt om de voor deze wijziging van het omgevingsplan geldende plan-mer-beoordelingsplicht én project-mer-beoordelingsplicht te combineren in één beoordelingsbesluit.

Omdat er voor deze wijziging van het omgevingsplan een passende beoordeling wordt verricht, waarbij sprake is van een lokaal plan dat het gebruik bepaalt van een klein gebied op een lokaal niveau is de wijziging plan-mer-beoordelingsplichting. Daarnaast geldt er een project-mer beoordelingsplicht, want de ontwikkeling die met deze wijziging van het omgevingsplan mogelijk wordt gemaakt valt onder de mer-categorie “J11 Stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra en de aanleg van parkeerterreinen”.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is de bevoegdheid tot het nemen van mer-beoordelingsbesluiten bij de gemeenteraad komen te liggen in plaats van bij het college. Gelet op de inhoudelijke en procedurele samenhang tussen de plan-en project-mer-beoordeling wordt uw raad voorgesteld om op basis van de aanmeldnotitie een gecombineerd plan-en project-beoordelingsbesluit te nemen, waarvan de resultaten worden opgenomen in de plan toelichting. Dit voorkomt onnodige dubbele procedures.

1.4 Wettelijke adviseurs en instantie zijn geraadpleegd

Voor de plan- en er beoordeling geldt de wettelijke verplichting om instanties (wettelijke adviseurs en ministers) te raadplegen. De mer-beoordelingsnotitie is doorgestuurd aan adviseurs en instanties, die een termijn van vier werken hebben om te reageren. Deze raadpleging loopt parallel aan dit voorstel. Eventuele opmerkingen worden opgenomen in de toelichting op het TAM-omgevingsplan.

Kanttekeningen en alternatieven

1.1 Een alternatief is dat de raad twee afzonderlijke mer-beoordelingsbesluiten neemt: één voor het plan en één voor het project.

Dit zou betekenen dat er aparte mer-beoordelingsnotities worden opgesteld voor beide onderdelen. Gezien de nauwe samenhang tussen de plan- en project-mer-beoordeling, is het echter niet logisch om deze te scheiden.

Voorstel aan de raad

Ook vanuit procedureel oogpunt biedt deze werkwijze geen voordelen ten opzichte van een gecombineerd besluit, en wordt daarom niet voorgesteld.

Financiële middelen en effecten

De kosten voor het opstellen en het in procedure brengen van deze wijziging van het omgevingsplan (TAM-omgevingsplan H22a Fase 5 Nobelhorst) worden gedekt door de bestaande begroting.

Uitvoering / Vervolgproces

Het college heeft ingestemd met het ter inzage leggen van de ontwerpwijziging van het omgevingsplan (TAM-omgevingsplan H22a Fase 5 Nobelhorst). De vaststelling van deze wijziging is voorbehouden aan de raad; hierover komen wij later bij u terug. Voordat de ontwerpwijziging ter inzage kan worden gelegd, moet de raad een gecombineerd plan- en projectbeoordelingsbesluit nemen. Dit voorstel heeft daarop betrekking.

Het gecombineerde plan- en project-mer besluit wordt gepubliceerd. Het resultaat van de mer-beoordeling met bijbehorende motivering wordt opgenomen in TAM-omgevingsplan H22a Fase 5 Nobelhorst. Nadat het mer-beoordelingsbesluit is genomen wordt de ontwerpwijziging van het omgevingsplan (TAM-omgevingsplan H22a Fase 5 Nobelhorst) voor 6 weken ter inzage gelegd. Gedurende deze periode kan eenieder zienswijzen indienen.

Zienswijzen worden verwerkt in de Nota beantwoording zienswijzen en voorzien van een reactie. Eventuele wijzigingen naar aanleiding van zienswijzen worden bij vaststelling aangeboden aan de raad. Na vaststelling van het TAM-omgevingsplan door de raad kan beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrecht van de Raad van State.

Communicatie en participatie

Verdere communicatie vindt plaats door middel van de publieke samenvatting. Daarnaast wordt er een bekendmaking gepubliceerd over het mer-beoordelingsbesluit in het Gemeentebled (www.officielebekendmakingen.nl). Een verkorte versie van de officiële bekendmaking wordt opgenomen in de stadhuispagina van de Almere Deze Week.

Bijlagen

- Gecombineerd plan- en project-mer-beoordelingsnotitie Omgevingsplan Bouwvelden 26, 28 en 29

Achterliggende stukken

- 2e Addendum Ontwikkelingsplan Almere Hout Noord- 'Wijk voor initiatieven' (24008) RAADSVOORSTEL.
- 2e Addendum Ontwikkelingsplan Almere Hout Noord- 'Wijk voor initiatieven' (24008) TWEEDE ADDENDUM.

Datum PM

22 mei en 5 juni 2025

Raadsnummer

25104

Onderwerp

Mer-beoordelingsbesluiten TAM-omgevingsplan H22A Fase 5 Nobelhorst

De raad van de Gemeente Almere

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders,

Besluit:

Een gecombineerd plan- en project-mer-beoordelingsbesluit te nemen op basis van de gecombineerde plan- en project-mer-beoordelingsnotitie Omgevingsplan Bouwvelden 26, 28 en 29.

Almere, 5 juni 2025

De raad voornoemd,

De griffier,

De voorzitter,

G.J. Broer

W.H.J.M. van der Loo